

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
“22” серпня 2025 р. №48/01-06

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо застосування інструментів і механізмів для трансформації різних
сфер функціонування Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького
на засадах прозорості та доброчесності

Вступ

Ці Методичні рекомендації розроблено на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 17 квітня 2025 року № 576 “Методичні рекомендації щодо застосування інструментів та механізмів для трансформації різних сфер функціонування закладів вищої освіти на засадах прозорості і доброчесності, розроблені Національним агентством з питань запобігання корупції” та з метою реалізації основних завдань вищої освіти, до яких насамперед належить навчання молоді, формування у неї навичок академічної та професійної доброчесності, нульової толерантності до корупції та пов'язаних із нею явищ у всіх царинах життєдіяльності.

Саме у закладі вищої освіти відбувається формування стратегії поведінки майбутнього фахівця, формується його світогляд і відбувається остаточне становлення особистості, виокремлюється ставлення до загально світових цінностей таких, як демократія, свобода, мир, рівність тощо.

Вища освіта відкриває молоді можливості щодо самореалізації у професійному середовищі й тому дуже важливим є застосування комплексного підходу до розбудови доброчесності, що цілком підтримується Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького (далі – Університет).

Метою Методичних рекомендацій є сприяння формуванню культури доброчесності працівників і здобувачів вищої освіти Університету, насамперед академічної доброчесності та нетерпимості до проявів корупції; визначення основних положень антикорупційної роботи в Університеті.

У цих Методичних рекомендаціях терміни використовуються у значеннях, визначених у законах України “Про запобігання корупції” від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII та “Про вищу освіту” від 01 липня 2014 року № 1556-VII.

Розділ 1. Роль керівника у впровадженні стандартів прозорості та доброчесності в Університеті.

Відповідно до частини 1 статті 34 Закону України “Про вищу освіту” безпосереднє управління діяльністю закладу вищої освіти здійснює його керівник – ректор. Саме він сприяє ефективності управління та зміцненню репутації Університету і його працівників.

Стратегічними завданнями ректора Університету є:

- забезпечення прозорих і чітких цілей діяльності Університету;
- мотивація та спрямування працівників до реалізації місії Університету;
- створення умов для втілення стратегії орієнтованої на довгостроковий успіх Університету.

Закон України “Про запобігання корупції” (ст. ст. 13-1, 53-1) покладає на ректора Університету обов'язок забезпечити організацію заходів запобігання та виявлення корупції, управління корупційними ризиками та функціонування каналів для повідомлення про можливі факти порушення антикорупційного законодавства і, таким чином, запобігання корупції та побудови доброчесного середовища, що є невід'ємним компонентом стратегії Університету.

Для реалізації зазначених завдань ректор залучає антикорупційного уповноваженого (далі – фахівець з антикорупційної діяльності).

Розділ 2. Організація антикорупційної роботи в Університеті

1. Забезпечення утворення та організація діяльності антикорупційного уповноваженого - Фахівця з запобігання корупції

Задля забезпечення дотримання вимог антикорупційного законодавства та принципів доброчесності, у тому числі й академічної доброчесності, у Штатному розписі Університету наявна посада фахівця з антикорупційної діяльності.

Фахівець з антикорупційної діяльності покликаний допомагати ректору та працівникам Університету, а також здобувачам вищої освіти Університету не допускати порушення приписів і вимог антикорупційного законодавства.

На посаду фахівця з антикорупційної діяльності може бути призначена особа, яка здатна за своїми діловими та моральними якостями, професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні обов'язки.

Фахівець з антикорупційної діяльності підпорядковується безпосередньо ректору Університету, є підзвітним та підконтрольним йому.

Щорічно фахівець з антикорупційної діяльності звітує ректору Університету про свою діяльність.

Кваліфікаційні вимоги до особи, яка претендує на посаду фахівця з антикорупційної діяльності подано в Професійному стандарті “Уповноважений з антикорупційної діяльності”. До загальних компетентностей належать: доброчесність; досягнення результатів; аналітичні здібності; комунікація та взаємодія. Додаткові вимоги: відповідність цінностей кандидата цінностям Університету; наявність юридичної або економічної освіти; володіння професійними/спеціальними знаннями; відповідальність.

Не може бути призначеною на посаду фахівця з антикорупційної діяльності особа, яка:

- має непогашену або не зняту в установленому законом порядку судимість ;
- за рішенням суду визнана недієздатною чи дієздатність якої обмежена;
- звільнена з посад у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування за порушення присяги або у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, – протягом трьох років із дня такого звільнення.

Основні завдання та функції фахівця з антикорупційної діяльності визначено Законом України “Про запобігання корупції”, Положенням про уповноважений підрозділ (особу) та Антикорупційною програмою Університету:

- розробка, організація та контроль за проведенням заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією;
- організація роботи з оцінки корупційних ризиків у діяльності Університету, підготовка заходів щодо їх усунення;
- надання методичної та консультаційної допомоги працівникам та здобувачам вищої освіти Університету з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції;
- здійснення заходів з виявлення конфлікту інтересів, сприяння його врегулюванню, інформування ректора Університету та керівника Національного агентства про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;
- перевірка факту подання суб'єктами декларування декларацій та повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному законом порядку;
- здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, у тому числі розгляд повідомлень про порушення вимог антикорупційного законодавства;
- забезпечення захисту працівників та здобувачів вищої освіти, які повідомили про порушення вимог антикорупційного законодавства, від застосування негативних заходів впливу з боку ректора та/або інших працівників Університету відповідно до законодавства щодо захисту викривачів;
- інформування керівника відповідного органу, Національного агентства або інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції про факти порушення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції;
- візування проектів наказів з основної діяльності, адміністративно-господарських питань, кадрових питань, залежно від їх видів;
- проведення внутрішніх навчань і просвітницьких заходів з питань запобігання, виявлення та протидії корупції для працівників і здобувачів вищої освіти.

Під час здійснення своєї діяльності фахівець з антикорупційної діяльності зобов'язаний вести журнали обліку та іншу документацію відповідно до наявної номенклатури справ Університету, а також висвітлювати інформацію про свою діяльність на офіційному веб-сайті Університету.

Незалежність діяльності фахівця з антикорупційної діяльності гарантується шляхом:

- забезпеченням окремим приміщенням, матеріально-технічними засобами, необхідними для виконання покладених на нього завдань;
- заборони втручання у діяльність під час здійснення покладених на нього повноважень;
- заборони покладання завдань, що не належать або виходять за межі його повноважень чи обмежують виконання покладених на нього завдань.

Роль ректора Університету:

- визначити в Штатному розписі Університету посаду та призначити фахівця з антикорупційної діяльності;
- надати необхідне матеріально-технічне забезпечення, зокрема робочий простір та обладнання, якісні аналітичні та інформаційні ресурси, в тому числі й платні аналітичні бази даних, підписку на професійні видання тощо;
- затвердити Положення про уповноважену особу або підрозділ, а також посадову інструкцію фахівця з антикорупційної діяльності;
- погоджувати план роботи фахівця з антикорупційної діяльності;
- сприяти розробці та затверджувати антикорупційні політики Університету;
- надавати доступ до документів та інформації, необхідних для ефективного виконання покладених на фахівця з антикорупційної діяльності завдань;
- забезпечити належний рівень оплати праці фахівця з антикорупційної діяльності, з урахуванням навантаження і результатів роботи за звітний період;
- публічно підтримувати авторитет фахівця з антикорупційної діяльності та антикорупційної роботи в цілому (на нарадах та інших внутрішніх заходах, особливо під час процесу оцінки корупційних ризиків і розгляду повідомлень про можливі факти порушення антикорупційного законодавства або принципів доброчесності);
- забезпечити професійне підвищення кваліфікації фахівця з антикорупційної діяльності шляхом направлення на навчання, обмін досвідом, стажування, за потреби на платній основі.

Роль кадрового підрозділу Університету

- затвердити кваліфікаційні вимоги до посади фахівця з антикорупційної діяльності;
- сприяти розробці посадової інструкції фахівця з антикорупційної діяльності;
- готувати проекти наказів про призначення на посаду фахівця з антикорупційної діяльності та звільнення з посади;
- погоджувати проекти наказів з кадрових питань з фахівцем з антикорупційної діяльності;

- надавати доступ до документів та інформації, необхідних для ефективного виконання покладених на фахівця з антикорупційної діяльності завдань.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- розробити план роботи;
- забезпечити розробку антикорупційних політик Університету (щодо порядку відбору персоналу, попередження конфлікту інтересів та спільної роботи близьких осіб, отримання подарунків та неправомірної вигоди, аналізу контрагентів, кодексу етики, порядку розгляду повідомлень про корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення етики та доброчесності, заохочення викривачів тощо);
- здійснювати аналіз ефективності виконання плану роботи та постійну його актуалізацію;
- забезпечити ведення внутрішнього обліку антикорупційних заходів, а також іншої документації відповідно до номенклатури справ;
- проводити консультативну та роз'яснювальну роботу серед працівників та здобувачів вищої освіти Університету.

2. Оцінка корупційних ризиків та затвердження Антикорупційної програми Університету

Антикорупційна програма – комплексний антикорупційний документ стратегічного типу, що визначає процес управління корупційними ризиками з урахуванням ідентифікованих в Університеті корупційних ризиків та державної антикорупційної політики. **У**правління корупційними ризиками є вагомим запорукою ефективної діяльності Університету і його доброчесної репутації.

Задля управління корупційними ризиками в Університеті створена та функціонує робоча група з оцінювання корупційних ризиків у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, до складу якої входять представники всіх структурних підрозділів Університету і студентського самоврядування. Свою діяльність зазначена робоча група здійснює відповідно до Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 грудня 2016 року № 126.

Роль ректора Університету

- демонстрація лідерської позиції у впровадженні управління корупційними ризиками в усі сфери діяльності Університету;
- підтримка напряду запобігання і протидії корупції у діяльності Університету;
- демонстрація власним прикладом нульової толерантності до корупції, особиста участь у антикорупційних заходах Університету;
- прийняття розпорядчих документів з питань запобігання та протидії корупції, у тому числі Антикорупційної програми та змін до неї;

- сприяння поширенню інформації щодо важливості впровадження управління корупційними ризиками в усі сфери діяльності Університету;
- забезпечення фахівця з антикорупційної діяльності організаційними, матеріальними та іншими ресурсами, достатніми для ефективного виконання покладених на нього завдань;
- забезпечення гарантій незалежності та періодичного підвищення кваліфікації фахівця з антикорупційної діяльності як координатора роботи з управління корупційними ризиками;
- здійснення загального керівництва та контролю за процесом управління корупційними ризиками, аналізу ефективності управління корупційними ризиками;
- ініціювання та забезпечення проведення регулярного оцінювання корупційних ризиків у діяльності Університету, а також оновлення Антикорупційної програми на основі оцінених корупційних ризиків;
- забезпечення ресурсами, необхідними для ефективного управління корупційними ризиками;
- сприяння постійному удосконаленню процесів управління корупційними ризиками;
- своєчасне реагування на можливі факти порушень Антикорупційної програми, корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;
- сприяння фахівцю з антикорупційної діяльності у доведенні розроблених заходів впливу на корупційні ризики до виконавців, проректорів, керівників структурних підрозділів, інших працівників та здобувачів вищої освіти Університету.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- координація взаємодії учасників процесу управління корупційними ризиками;
- забезпечення залучення внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін до процесу управління корупційними ризиками, у тому числі до складу робочої групи;
- забезпечення організації діяльності робочої групи (надання пропозицій ректору Університету щодо персонального складу робочої групи; здійснення підготовки засідань робочої групи; забезпечення ведення протоколів засідань робочої групи; проведення вступного тренінгу та надання методичної допомоги членам робочої групи з питань управління корупційними ризиками; забезпечення обміну інформацією між членами робочої групи);
- координація роботи з оцінювання корупційних ризиків та розробки заходів впливу на корупційні ризики;
- розробка пропозицій з визначення антикорупційної політики організації;
- підготовка Антикорупційної програми, змін до неї та інших документів, передбачених цією Методологією;
- здійснення моніторингу, перегляду та оцінки виконання Антикорупційної програми;

- здійснення моніторингу середовища Університету, своєчасне реагування на зміни, що впливають на виникнення нових або зміну рівня існуючих корупційних ризиків;

- забезпечення взаємодії Університету з Національним агентством з питань запобігання корупції з питань, передбачених чинним антикорупційним законодавством та Методологією;

- оприлюднення інформації з питань дотримання антикорупційного законодавства, оцінювання корупційних ризиків, Антикорупційну програму тощо на веб-сайті Університету.

Роль працівників Університету

- брати участь в опитуваннях та в інший спосіб сприяти виявленню вразливих до корупції напрямів діяльності та процесів в Університеті;

- бути залученими до діяльності робочої групи з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Університету та затвердження Антикорупційної програми Університету;

- забезпечити безпосереднє виконання заходів впливу на корупційні ризики, визначені Антикорупційною програмою Університету;

- здійснювати постійний моніторинг дотримання визначених принципів та виконання заходів, визначених Антикорупційною програмою Університету.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- ініціювати перед керівництвом Університету питання проведення оцінки корупційних ризиків та перегляду Антикорупційної програми;

- у разі проведення оцінки корупційних ризиків та перегляду Антикорупційної програми Університету, делегувати представників від студентства для участі у роботі робочої групи;

- брати участь в опитуваннях та безпосередньо в процесі розробки реєстру ризиків і Антикорупційної програми Університету, а також в інший спосіб сприяти виявленню вразливих до корупції напрямів діяльності та процесів в Університеті;

- забезпечити безпосереднє виконання заходів впливу на корупційні ризики, визначені Антикорупційною програмою Університету;

- здійснювати постійний моніторинг дотримання визначених принципів та виконання заходів, визначених Антикорупційною програмою Університету.

Очікувані результати: Університет керує своїми корупційними ризиками та має дієві заходи впливу, визначені в Антикорупційній програмі. Антикорупційна програма Університету переглядається та оновлюється відповідно до зміни середовища.

3. Забезпечення формування корпоративної культури заснованої на принципах доброчесності

Корпоративна культура – це ефективний інструмент стратегічного розвитку Університету, завдяки їй працівники ідентифікують себе з Університетом, роблять його успішним і конкурентоспроможним. В її основі лежить система відносин, що визначає поведінкові норми і виробничу поведінку працівників Університету а саме: ставлення керівництва

Університету до працівників та здобувачів вищої освіти, до своєї конкретної роботи, завдань, фактів проявів корупції та недоброчесності тощо.

Корпоративна культура сприяє створенню позитивного клімату в колективі через єдині правила та цінності, які поділяють керівництво, працівники і здобувачі вищої освіти. Важливе місце серед цих цінностей займають доброчесність і нетерпимість до корупції та будь-яких її проявів.

Враховуючи викладене, розробка та впровадження Кодексу поведінки сприятиме посиленню доброчесності та зростанню суспільної довіри до Університету і вищої освіти в цілому. Кодекс поведінки має врегулювати такі важливі питання, як конфлікт інтересів, повідомлення про неправомірну поведінку, захист викривачів, дотримання кодексу та академічної доброчесності, включно з плагіатом.

Важливим завданням є також забезпечення регулярного навчання, методичних рекомендацій з питань дотримання доброчесності та антикорупційного законодавства, зацікавлення та долучення здобувачів вищої освіти до антикорупційної роботи задля поширення принципів доброчесності у молодіжному середовищі.

Роль ректора Університету

- демонструвати власним прикладом доброчесну поведінку, зокрема через персональне недопущення порушення вимог антикорупційного законодавства, етики та доброчесності, а також підтримку антикорупційних ініціатив фахівця з антикорупційної діяльності;
- включення до порядку денного нарад та інших загально-університетських заходів антикорупційних питань;
- вжити заходів до розробки та впровадження Кодексу поведінки, який визначає принципи доброчесності в Університеті;
- створити в Університеті комісію з етики та доброчесності, забезпечити її функціонування;
- розробити механізми реагування на виявлені порушення та забезпечити процедуру притягнення винних до відповідальності.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- спільно з ректором розробити та затвердити антикорупційні політики та політики доброчесності Університету;
- розробити заходи для працівників та здобувачів вищої освіти Університету з тем і питань, що стосуються дотримання та застосування антикорупційного законодавства, правил етики та доброчесності, внутрішніх антикорупційних політик;
- проводити інформування працівників та здобувачів вищої освіти Університету з питань оновлення антикорупційного законодавства, правил етики та доброчесності, внутрішніх антикорупційних політик;
- розробляти методичні рекомендації для працівників і здобувачів вищої освіти щодо дотримання вимог антикорупційного законодавства, правил етики та доброчесності, внутрішніх антикорупційних політик;
- здійснювати аналіз зворотного зв'язку, проводити тестування;

- розробити графік проведення консультацій та надання методичної допомоги питань дотримання антикорупційного законодавства, правил етики та доброчесності, внутрішніх антикорупційних політик;

- організувати та проводити просвітницькі компанії та інші заходи з поширення принципів доброчесності й антикорупційних інструментів серед працівників та здобувачів вищої освіти Університету;

- вести облік проведених заходів.

Роль працівників Університету

- реалізовувати власні завдання і функції з дотриманням корпоративних цінностей Університету, визначених у Кодексі етики та інших антикорупційних політик;

- залучати фахівця з антикорупційної діяльності до розробки сертифікатних програм, що стосуються антикорупційних норм і стандартів;

- розробляти та впроваджувати просвітницькі заходи з антикорупційної тематики для здобувачів вищої освіти;

- організовувати стажування, проходження виробничої практики, обміну досвідом, відвідування антикорупційних установ та органів здобувачами освіти;

- виконувати положення антикорупційного законодавства, ініціювати комунікаційні заходи з антикорупційної діяльності, етики та доброчесності, а також доручень фахівця з антикорупційної діяльності;

- реагувати та повідомляти фахівцю з антикорупційної діяльності та/або комісії з етики та доброчесності, спеціально уповноважені органи про порушення принципів доброчесності і прояви корупції, виявлені в Університеті;

- бути залученими до діяльності робочої групи з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Університету та затвердження Антикорупційної програми Університету, а також комісії з етики та доброчесності.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- брати участь у навчальних та просвітницьких заходах із роз'яснення антикорупційного законодавства, етики та доброчесності, внутрішніх антикорупційних політик як внутрішньоуніверситетських, так і ззовні;

- організовувати та проводити просвітницькі компанії та інші заходи з питань протидії корупції й поширення доброчесності для здобувачів вищої освіти як самостійно, так і у співпраці з фахівцем з антикорупційної діяльності;

- ініціювати проведення в Університеті навчальних/просвітницьких заходів з питань і тем, що стосуються застосування й дотримання антикорупційного законодавства із залучення практикуючих фахівців/експертів у цій галузі;

- реагувати та повідомляти фахівцю з антикорупційної діяльності та/або комісії з етики та доброчесності, спеціально уповноважені органи про порушення принципів доброчесності і прояви корупції, виявлені в Університеті;

- бути залученими до діяльності робочої групи з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Університету та затвердження Антикорупційної програми Університету, а також комісії з етики та доброчесності.

Очікувані результати: формування в Університеті корпоративної культури, заснованої на цінностях доброчесності, поширення її серед

працівників і здобувачів вищої освіти, що у свою чергу створює довіру всередині колективу та сприяє позитивному іміджу Університету для стейкхолдерів. Поширення доброчесності в усі процеси діяльності Університету сприятиме попередженню (запобіганню) порушенням антикорупційного законодавства. Працівники та здобувачі вищої освіти обізнані з нормами антикорупційного законодавства, внутрішніми антикорупційними політиками Університету, знають, як їх застосовувати і куди звертатися у випадках їх порушення.

4. Функціонування системи отримання та розгляду повідомлень про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення доброчесності та етики, формування культури викривання в Університеті

Одним із інструментів запобігання корупції є система повідомлень про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення етики та доброчесності в Університеті.

Зазначені повідомлення допомагають виявляти проблеми, які б могли залишитися непоміченими та оперативно вживати заходів реагування й усунення негативних наслідків таких порушень. Таким чином інститут викривачів є важливим запобіжником вчинення та поширення корупції як у суспільстві, так і в Університеті. Для того, щоб цей інститут ефективно функціонував в Університеті необхідно розробити і впровадити систему гарантій захисту викривачів, створити безпечне середовище для повідомлення про можливі порушення антикорупційного законодавства та/або доброчесності чи етики, а також забезпечити недопущення переслідування за такі повідомлення як здобувачів вищої освіти, так і працівників.

Забезпечення функціонування дієвої системи отримання і розгляду повідомлень про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення доброчесності та етики в Університеті, а також формування культури викривання є важливим завданням Університету.

Роль ректора Університету

- забезпечити функціонування в Університеті каналів для повідомлення про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення доброчесності та етики;
- вжити заходів до підключення Університету до Єдиного порталу повідомлень викривачів;
- сприяти розробці та впровадженню політики, яка визначає порядок отримання та розгляду повідомлень про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення доброчесності та етики;
- сприяти розробці та впровадженню політики, що встановлює заходи матеріального та/або морального заохочення викривачів корупції, а також запровадити інші гарантії для викривачів в Університеті;
- забезпечити підтримку у реалізації політик та регулярно включати питання важливості та безпечності викривання в Університеті до порядку денного нарад, робочих зустрічей з колективом тощо;

- сприяти налагодженню постійно діючої системи електронного зворотного зв'язку від внутрішніх стейкхолдерів, поширенню інформації про розгляд випадків порушення антикорупційного законодавства, норм етики та доброчесності;

- сприяти ефективному розгляду повідомлень та притягненню винних осіб до дисциплінарної відповідальності, окрема запобігання переслідуванням та застосуванню інших заходів негативного впливу до осіб, що повідомляють про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення доброчесності та етики.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- сприяти організації підключення Університету до Єдиного порталу повідомлень викривачів;

- сприяти створенню та функціонуванню в Університеті каналів для повідомлення про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення доброчесності та етики, зокрема: електронна скринька; телефон “гарячої лінії”; окрема онлайн-форма на сайті Університету;

- розробити політику, яка визначає порядок отримання та розгляду фахівцем з запобігання корупції повідомлень про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення доброчесності та етики;

- внести зміни до Інструкції з діловодства Університету щодо отримання та розгляду повідомлень про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення доброчесності та етики;

- забезпечити обізнаність працівників та здобувачів вищої освіти про зміст та алгоритм реалізації цих політик, про законодавчі права і гарантії захисту викривачів;

- проводити просвітницькі, комунікаційні заходи з зазначених вище питань, здійснювати регулярне консультування та поширення методичних матеріалів про такі політики, про інші права і гарантії викривачів;

- роз'яснювати та забезпечувати в Університеті гарантії анонімності, конфіденційності викривачів, інформування про право на безоплатну правову допомогу, психологічну допомогу, судовий захист тощо;

- забезпечити гарантії анонімності та конфіденційності під час розгляду повідомлень про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення доброчесності та етики;

- забезпечувати ефективний розгляд повідомлень про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення доброчесності та етики у строки визначені чинним законодавством, інформування заявника або викривача про хід розгляду, а за наявності підстав – притягнення винної особи до дисциплінарної відповідальності;

- проводити просвітницькі і комунікаційні кампанії із заохочення до повідомлення про відомі факти порушення доброчесності, етики та антикорупційного законодавства в Університеті.

Роль працівників Університету

- дотримуватися принципів етики та доброчесності під час виконання покладених на них завдань;

- повідомляти про відомі їм факти порушення антикорупційного законодавства та принципів доброчесності через канали, існуючі в Університеті;

- за необхідності долучитися до роботи комісії з проведення службового розслідування з метою встановлення причин та умов вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;

- брати участь у заходах, що проводяться в Університеті з зазначених вище питань.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- брати участь у навчальних та просвітницьких заходах із роз'яснення антикорупційного законодавства, етики та доброчесності, гарантій та безпеки викривачів;

- повідомляти про відомі їм факти порушення антикорупційного законодавства, етики та принципів доброчесності через канали, існуючі в Університеті;

- за необхідності, долучитися до роботи комісії з проведення службового розслідування з метою встановлення причин та умов вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;

- дотримуватися принципів етики та доброчесності під час освітнього процесу.

Очікувані результати: формування в Університеті культури повідомлення про відомі факти порушення доброчесності, етики та антикорупційного законодавства в Університеті. Повідомлення є безпечними і викривачі не підлягають переслідуванням чи іншим негативним заходам впливу через повідомлення про такі факти, винні особи притягнуті до відповідальності.

5. Забезпечення антикорупційної комунікації на веб-сайті Університету

З метою підвищення обізнаності, працівників, здобувачів вищої освіти, зовнішніх партнерів та громадськості з заходами, що здійснюються в Університеті в напрямку доброчесності й запобігання корупції на офіційному веб-сайті Університету створена та функціонує сторінка “Антикорупційна діяльність”. На сторінці розміщено основні напрямки антикорупційної діяльності, Антикорупційна програма Університету і Реєстр корупційних ризиків, щорічні звіти з питань запобігання корупції, методичні рекомендації для працівників і здобувачів вищої освіти, канали для повідомлення про корупцію.

Однак, відповідно до методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України, задля демонстрації прозорості всіх процесів і напрямів діяльності, а також забезпечення прав всіх учасників освітнього процесу, додатково на сайті необхідно розміщувати план роботи фахівця з антикорупційної діяльності, анонси та релізи заходів, результати опитувань тощо.

Роль ректора Університету

- сприяти фахівцю з антикорупційної діяльності у залученні, за потреби, фахівців центру ІТ і цифрової трансформації Університету, для розробки та оновлення антикорупційного розділу на веб-сайті Університету;
- за необхідності, виділяти кошти на покращення веб-сайту Університету та розширення його технічних можливостей для забезпечення прозорості та підзвітності щодо виконання всіх завдань і функцій Університету, а також антикорупційної роботи;
- залучати, за необхідності, відділ з організаційно-виховної роботи та професійної орієнтації молоді для розробки контенту.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- визначити структуру сторінки “Антикорупційна діяльність” на офіційному веб-сайті Університету;
- регулярно розміщувати новини, актуальні матеріали з антикорупційного спрямування на зазначеній сторінці;
- стежити за актуальністю інформації на сторінці з питань антикорупційної діяльності.

Очікувані результати: зовнішні стейкхолдери та партнери можуть вільно дізнатися про всі заходи забезпечення доброчесності, прозорості процесів запобігання та виявлення корупції на сайті Університету, що позитивно вплине на імідж Університету, сприятиме залученню зовнішніх інвестицій та проєктів міжнародно-технічної допомоги, а також контингенту здобувачів освіти.

Розділ 3. Освітній процес

1. Запровадження в освітньому процесі електронної системи управління навчанням

В умовах військового стану організація навчання, побудованого на інформаційних та телекомунікаційних технологіях є вкрай важливим напрямком діяльності Університету. Запровадження електронної системи управління освітнім процесом мінімізує людську участь у технічних процесах та забезпечує комунікацію з питань освітнього процесу за допомогою корпоративних засобів зв'язку. Так в Університеті вже існує та ефективно працює платформа Центру освітніх дистанційних технологій (ЦОДТ). Активно використовується платформа ЦОДТ для проведення поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти, а також періодичних анонімних опитувань здобувачів вищої освіти.

Роль ректора Університету

- забезпечити навчання працівників та здобувачів вищої освіти роботі з електронною системою управління навчальним процесом;
- проводити регулярні опитування здобувачів вищої освіти щодо рівня оволодіння електронною системою управління навчальним процесом, зручності використання та можливих порушень у роботі з системою.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- інтегрувати питання доброчесності та запобігання корупції до регулярних опитувань користувачів електронної системи управління навчальним процесом;
- здійснювати аналіз опитувань та ініціювати їх обговорення на Вченій раді Університету;
- інформувати ректора Університету про виявлені порушення.

Роль працівників Університету

- повідомляти профільного проректора та Центр освітніх дистанційних технологій Університету про можливі порушення у роботі з системою.

Очікувані результати: Запровадження електронної системи навчання знижує людський фактор під час відносин “викладач-здобувач”, підвищує прозорість освітнього процесу і, відповідно, знижує ймовірність корупції в освітньому процесі.

2. Використання належних методів підсумкового оцінювання здобувачів вищої освіти

Одними із корупційних ризиків, що було ідентифіковано в Університеті це вимагання чи надання неправомірної вигоди в обмін на оцінки. Задля усунення цього ризику й мінімізації його наслідків, підвищення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти в Університеті під час підсумкового оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються об'єктивні методи такого оцінювання.

Роль ректора Університету

- обрати метод об'єктивного оцінювання знань здобувачів вищої освіти;
- визначити процедури та порядок об'єктивного оцінювання знань здобувачів вищої освіти;
- популяризувати та роз'яснювати переваги обраного методу об'єктивного оцінювання знань для працівників і здобувачів вищої освіти;
- виділяти додаткові ресурси на організацію об'єктивного оцінювання знань здобувачів вищої освіти;
- проводити регулярні навчання та інструктажі для працівників, задіяних в підсумковому оцінюванні здобувачів вищої освіти.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- інформувати працівників щодо правил етики і доброчесності перед семестровим підсумковим оцінюванням знань здобувачів вищої освіти;
- проводити вибіркові перевірки процесу підсумкового оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Роль працівників Університету

- сприяти впровадженню методів об'єктивного підсумковому оцінюванні здобувачів вищої освіти;
- роз'яснювати здобувачам вищої освіти особливості та переваги таких методів оцінювання знань.

Очікувані результати: при впровадженні методів об'єктивного оцінювання знань здобувачів вищої освіти знижуються можливості для

вчинення порушень принципів академічної доброчесності та отримання/надання неправомірної вигоди, що позитивно впливає на імідж та репутацію Університету.

3. Регулярне анонімне оцінювання якості викладання

Оцінювання якості викладання є одним із елементів системи забезпечення якості освіти в Університеті. Її ефективне впровадження, є запорукою успішної акредитації освітньої програми. В Університеті, щодо якості викладання на платформі Центру освітніх дистанційних технологій, періодично проводяться анонімні електронні опитування здобувачів вищої освіти. Їх результати аналізуються та використовуються для подальшого удосконалення освітнього процесу.

Роль ректора Університету

- запровадити технологічні рішення для проведення електронного анонімного опитування щодо якості викладання;
- проводити регулярні опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання та оприлюднювати їх зведений аналіз;
- розробити та впровадити алгоритми реагування на виявлені порушення.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- інтегрувати питання доброчесності та антикорупції до регулярних опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості викладання;
- здійснювати аналіз результатів регулярних опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості викладання та ініціювати їх обговорення на Вченій раді Університету;
- інформувати ректора Університету про виявлені порушення.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- брати участь у розробці опитувальника та організації регулярних опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості викладання;
- популяризувати регулярні опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання у студентському середовищі;
- брати участь в аналізі результатів регулярних опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості викладання та вносити відповідні пропозиції.

Очікувані результати: автоматизація процесу оцінювання якості викладання зменшує можливість формального залучення викладачів, а також рівня їхньої недоброчесності й відповідно, знижує ймовірність виникнення корупційного ризику упродовж всього освітнього процесу.

Розділ 4. Адміністрування Університету

1. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у роботі Університету та забезпечення обліку близьких осіб

Робота близьких осіб є одним із ймовірних корупційних ризиків, ідентифікованих у діяльності Університету, і тому облік близьких осіб – це один із ефективних методів управління цим ризиком. Належним чином врегульований конфлікт інтересів, прийняті та поширені серед усіх учасників

освітнього процесу внутрішні антикорупційні політики захищають як діяльність Університету, так і репутацію окремих його працівників, а також формують позитивний імідж Університету.

Облік та декларування повідомлень про конфлікт інтересів здійснюється в Університеті в окремому журналі, в якому зазначаються й вжиті заходи та відповідальні особи.

Роль ректора Університету

- прийняти рішення про необхідність запровадження політик управління конфліктом інтересів в Університеті;
- затвердити розроблені політики управління конфліктом інтересів та особисто їх дотримуватися;
- спільно з фахівцем з антикорупційної діяльності обрати форму обліку близьких осіб та декларування конфлікту інтересів учасників освітнього процесу;
- забезпечити участь фахівця з антикорупційної діяльності у роботі конкурсної комісії по відбору кандидатур на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, комісії з рейтингування діяльності науково-педагогічних працівників, комісії з атестації працівників Університету, комісії з питань заохочення та нагородження працівників;
- запровадити навчання усіх учасників освітнього процесу Університету з питань положень внутрішньої політики щодо управління конфліктом інтересів;
- повідомляти фахівця з антикорупційної діяльності самостійно та вимагати від усіх учасників освітнього процесу Університету повідомляти про можливий конфлікт інтересів у професійній діяльності.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- розробити та внести на розгляд ректора і Вченої ради Університету політики управління конфліктом інтересів;
- розробити та спільно з керівництвом Університету обрати форму обліку близьких осіб та декларування конфлікту інтересів учасниками освітнього процесу Університету;
- налагодити взаємодію з відділом кадрів Університету задля організації процесу обліку близьких осіб, які працюють або навчаються в Університеті;
- брати участь у роботі конкурсної комісії по відбору кандидатур на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, комісії з рейтингування діяльності науково-педагогічних працівників, комісії з атестації працівників Університету, комісії з питань заохочення та нагородження працівників;
- ініціювати перевірку співробітників Університету на наявність конфлікту інтересів;
- ініціювати та розробити заходи формування обізнаності усіх учасників освітнього процесу Університету щодо знання і розуміння положень внутрішньої антикорупційної політики щодо управління конфліктом інтересів;
- інформувати ректора Університету про виявлені порушення чинних антикорупційних політик щодо управління конфліктом інтересів.

Роль працівників Університету

- брати участь у навчальних заходах із питань положень внутрішньої політики щодо управління конфліктом інтересів;
- дотримуватися антикорупційних політик Університету щодо управління конфліктом інтересів та декларувати, за наявності, про можливий конфлікт інтересів під час виконання покладених обов'язків та під час прийняття рішень, реалізації робочих процесів в Університеті.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- брати участь у заходах з питань положень внутрішньої антикорупційної політики щодо управління конфліктом інтересів;
- повідомляти під час анонімних опитувань та/або безпосередньо адміністрацію чи фахівця з антикорупційної діяльності щодо вчинення працівниками Університету дій та/або прийняття рішень в умовах конфлікту інтересів.

Очікувані результати: запровадження в Університеті внутрішньої антикорупційної політики із запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; здійснення обліку близьких осіб надасть змогу мінімізувати ризик вчинення дій і прийняття рішень в умовах конфлікту інтересів, а також забезпечить зростання довіри до Університету як потенційних донорів, інвесторів, зовнішніх стейкхолдерів, так і здобувачів вищої освіти.

2. Прозорість процесів матеріального заохочення науково-педагогічних працівників , шляхом впровадження системи внутрішнього рейтингування

Внутрішнє оцінювання науково-педагогічних працівників є важливою процедурою забезпечення якості вищої освіти і захід забезпечення прозорості процесів матеріального їхнього заохочення. Тому в Університеті запроваджено щорічне рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників. Таке рейтингування є способом виявлення та оцінювання досягнень науково-педагогічного працівника у межах однієї професійної категорії. Окрім того, щосеместру на сайті Центру освітніх дистанційних технологій Університету відбуваються анонімні опитування здобувачів вищої освіти з питань якості викладання. Результати рейтингування оприлюднюються на офіційному сайті Університету.

Роль ректора Університету

- прийняти рішення щодо здійснення матеріального заохочення науково-педагогічних працівників на основі результатів рейтингування;
- забезпечити застосування приписів Положення рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- передбачити в бюджеті Університету ресурси для здійснення матеріального заохочення науково-педагогічних працівників за результатами рейтингового оцінювання.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- брати участь у розробці та оновленні локальних актів щодо здійснення рейтингування науково-педагогічних працівників Університету;
- брати участь у роботі комісії з рейтингування діяльності науково-педагогічних працівників;
- перевіряти на наявність корупційних ризиків та візувати проекти розпорядчих документів на виплату матеріального заохочення науково-педагогічних працівників за результатами рейтингування.

Роль працівників Університету

- вчасно надавати достовірну та об'єктивну інформацію під час рейтингування відповідно до Положення рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Роль студентського самоврядування Університету

- брати участь у розробці та оновленні локальних актів щодо здійснення рейтингування науково-педагогічних працівників Університету;
- популяризувати серед здобувачів вищої освіти участь у оцінюванні науково-педагогічних працівників;
- роз'яснювати мету, порядок та правила анонімного опитування щодо оцінювання науково-педагогічних працівників у студентському середовищі.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- брати участь у рейтингуванні науково-педагогічних працівників Університету;
- вчасно та об'єктивно оцінювати результати співпраці та якість навчального процесу в Університеті;
- брати участь (не ігнорувати) в опитуваннях, що стосуються оцінювання науково-педагогічних працівників (викладачів).

Очікувані результати: реалізація процесу матеріального заохочення науково-педагогічних працівників на основі системи внутрішнього рейтингування забезпечить прозорість цих процесів та довіру працівників до адміністрації Університету, а також підвищить мотивацію науково-педагогічних працівників до професійного розвитку та наукової діяльності.

3. Забезпечення прозорості та підзвітності в процесі поселення здобувачів вищої освіти до гуртожитків

Прозорість у процесі поселення здобувачів вищої освіти до гуртожитків досягається коли всім учасникам зрозуміло, які документи, кому та у які строки необхідно надавати для того, щоб отримати місце у гуртожитку, скільки вільних місць у гуртожитках, а також хто несе відповідальність за поселення здобувачів вищої освіти до гуртожитків Університету. Найбільш ефективним інструментом для досягнення прозорості у цьому процесі є запровадження електронної системи, яка б збирала та оприлюднювала всю необхідну інформацію з зазначених питань на офіційному сайті Університету.

Роль ректора Університету

- переглянути та, за необхідності, оновити, Положення про гуртожитки Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, з урахуванням вимог антикорупційного законодавства та наявних корупційних ризиків у цьому процесі;
- прийняти рішення про поселення у гуртожиток шляхом автоматизації та висвітлення повної інформації про порядок розподілу вільних місць у гуртожитках на офіційному веб-сайті Університету;
- забезпечити матеріально-технічну базу для розробки такої системи, а також сприяти її впровадженню в роботу гуртожитків Університету.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- розробити заходи, які мінімізують корупційні ризики у процесі поселення у гуртожиток та ініціювати їх внесення до Положення про гуртожитки Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- брати участь у розробці технічного завдання з автоматизації процесу поселення у гуртожиток задля забезпечення відповідності цієї системи принципам прозорості та підзвітності.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- брати участь у розробці технічного завдання з автоматизації процесу поселення у гуртожиток задля забезпечення зручності використання цієї системи здобувачами вищої освіти;
- визначити інструменти та порядок повідомлення про порушення під час поселення у гуртожиток та ініціювати їх внесення до Положення про гуртожитки Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- повідомляти куратора, декана факультету (заступника декана) або фахівця з антикорупційної діяльності, Студентську раду Університету про порушення регламенту поселення до гуртожитків.

Очікувані результати: електронна система, доступна інформація про порядок надання, наявності вільних місць у гуртожитках Університету дасть змогу забезпечити прозорість і підзвітність процесу їх розподілу, що мінімізує корупційні ризики в цьому процесі та, у свою чергу збільшить довіру до Університету з боку здобувачів вищої освіти.

4. Розподіл функціональних обов'язків з управління фінансами, організації публічних закупівель і контрольних, організаційно-господарських функцій на окремі посади для забезпечення ефективності та прозорості управління

Одним із процесів Університету у якому визначено ймовірність виникнення корупційних ризиків є управління фінансами та ресурсами, оскільки він пов'язаний із розпорядженням грошовими та матеріальними ресурсами. Прийняття рішень під час реалізації повноважень із формування бюджету, плану закупівель, розподілу і використання бюджетних коштів може призводити до зловживань.

Таким чином важливими завданнями як ректора, так і фахівця з антикорупційної діяльності є здійснення ефективного контролю за виконанням зазначених функцій. Одним із заходів мінімізації цього ризику може бути розподіл функціональних обов'язків з управління фінансів, організації публічних закупівель і контрольних організаційно-господарських функцій на окремі посади з метою забезпечення ефективності та прозорості управління.

Роль ректора Університету

- переглянути та розподілити обов'язки з управління фінансів, організації публічних закупівель і контрольних організаційно-господарських функцій на окремі посади;
- прийняти (затвердити) відповідні локальні акти, якими регулюються посадові обов'язки працівників бухгалтерської служби та уповноваженого з публічних закупівель Університету.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- здійснювати супровід процесу перерозподілу фінансово-господарських функцій на окремі посади шляхом: участі у підготовці окремих документів або внесення змін до вже існуючих; надання методичної допомоги або роз'яснення антикорупційного законодавства; контролю за дотриманням антикорупційного законодавства під час розробки та перегляду документів з цього напрямку;
- здійснювати моніторинг виконання фінансово-господарських функцій.

Очікувані результати: розподіл функціональних обов'язків з управління фінансів, контроль за організацію та проведенням публічних закупівель забезпечить ефективність та прозорість використання як бюджетних коштів, так і власних коштів Університету, а також управління наявним майном, що у свою чергу, сприятиме усуненню корупційного ризику та мінімізації його наслідків.

5. Перевірка контрагентів та антикорупційний моніторинг публічних закупівель

Реалізація антикорупційних політик Університету у напряму закупівельної діяльності та антикорупційна перевірка дають змогу виявити індикатори недоброчесності потенційного контрагента і запобігти порушенням антикорупційного законодавства у цій царині.

З метою дотримання норм антикорупційного законодавства та принципів доброчесності, така діяльність здійснюється фахівцем з запобігання корупції у взаємодії з усіма учасниками закупівельного процесу. Інформація про використання коштів, кошториси, фінансові звіти та проведені закупівлі є публічною та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету.

Роль ректора Університету

- затвердити порядок забезпечення перевірки контрагентів у сфері публічних закупівель;
- визначити повноваження і завдання крос-функціональної взаємодії уповноваженого із публічних закупівель з фахівцем з антикорупційної діяльності;

- надати фахівцю з антикорупційної діяльності право запитувати та уточнювати інформацію в ініціаторів закупівель та інших працівників залучених до розробки плану закупівель;
- забезпечити професійне навчання фахівця з антикорупційної діяльності особливостям закупівельної діяльності та управління корупційними ризиками у сфері організації публічних закупівель;
- забезпечити фахівця з антикорупційної діяльності необхідним доступом до інформаційних ресурсів, які дають змогу провести перевірку контрагентів.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- розробити та ініціювати впровадження процедур антикорупційного моніторингу закупівель та перевірки контрагентів;
- брати участь у розробці порядку перевірки контрагентів у сфері публічних закупівель;
- визначати формат подачі ректору оцінки контрагента за результатами його антикорупційної перевірки для прийняття остаточного рішення;
- перевіряти наявність корупційних ризиків та візувати плани закупівель та внесення змін до них;
- брати участь у розробці планів закупівель та змін до них;
- здійснювати запити до ініціаторів закупівель за уточнюючою інформацією;
- разом із юрисконсультом розробити застереження, які варто додати до договорів з контрагентами Університету;
- проходити професійне навчання з управління корупційними ризиками у сфері організації публічних закупівель.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- здійснювати моніторинг закупівель Університету задля визначення доцільності придбаних товарно-матеріальних цінностей і послуг;
- за потреби, запитувати у ректора Університету інформацію щодо доцільності здійснення тих чи інших закупівель.

Очікувані результати: антикорупційний моніторинг закупівель та перевірка контрагентів Університету убезпечить від співпраці з недоброчесними контрагентами, сприятиме успішній співпраці та дасть можливість уникати судових спорів, а також репутаційних й фінансових втрат через причетність до корупційних справ. Попередження порушення вимог антикорупційного та/або антимонопольного законодавства працівниками Університету, а також недопущення вчинення дій і прийняття рішень в умовах конфлікту інтересів. Демонструючи, таким чином, відповідальне партнерство та дотримання засад протидії корупції, Університет створює позитивний інвестиційний імідж серед партнерів та інвесторів.

6. Забезпечення оприлюднення на відкритих ресурсах Університету інформації про орендовані активи (земельні ділянки, будівлі, споруди, приміщення, обладнання)

Відкриття інформації про орендовані необоротні активи Університету (земельні ділянки, будівлі, споруди, приміщення, обладнання) є одним із

елементів прозорості, відкритості та підзвітності діяльності Університету. Така інформація може розміщуватися у вигляді реєстру орендованого майна із зазначенням: основних характеристик такого майна; його призначення; терміну оренди тощо.

Роль ректора Університету

- прийняти рішення про відкриття інформації про орендовані необоротні активи Університету (земельні ділянки, будівлі, споруди, приміщення, обладнання), основні характеристики та умови угод;
- розглядати на Вченій раді Університету питання передачі необоротних активів в оренду.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- розробити форму оприлюднення інформації про орендовані необоротні активи Університету (земельні ділянки, будівлі, споруди, приміщення, обладнання), основні характеристики та умови угод;
- ініціювати розміщення інформації про орендовані необоротні активи Університету (земельні ділянки, будівлі, споруди, приміщення, обладнання), основні характеристики та умови угод на офіційному веб-сайті Університету;
- перевіряти наявність корупційних ризиків та погоджувати (візувати) договори передачі майна Університету в оренду, здійснювати моніторинг таких договорів.

Розділ 5. Академічна доброчесність

1. Забезпечення неформальної комунікації з проблем доброчесності

Комунікаційна робота щодо дотримання принципів доброчесності є важливою складовою заходів із форсування обізнаності учасників освітнього процесу щодо знання законодавчих і внутрішніх політик у сфері антикорупції. Така робота забезпечує популяризацію та досягнення розуміння цих принципів учасниками освітнього процесу.

В Університеті створена та існує система комунікаційних заходів з інформування учасників освітнього процесу з питань академічної доброчесності, розроблено та введено в дію Положення про академічну доброчесність в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та Кодекс академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Для популяризації академічної доброчесності й інформування працівників і здобувачів вищої освіти в Університеті регулярно відбуваються навчальні та навчально-виховні заходи з висвітленням внутрішніх політик доброчесності та антикорупції.

Роль ректора Університету

- уможливити здійснення не лише формальної, але і неформальної популяризації академічної доброчесності серед працівників та здобувачів вищої освіти Університету;
- постійно долучатися до аналізу такої популяризації;

- запровадити регулярне оприлюднення інформаційних матеріалів про результати впровадження політики доброчесності, відкриті для працівників та здобувачів вищої освіти;
- ініціювати створення та підтримку клубів чи робочих груп з питань академічної доброчесності;
- уникати тиску та формалізації у запровадженні подібних заходів.

Роль працівників Університету

- брати участь у заходах з питань академічної доброчесності, що відбуваються в Університеті;
- залучати здобувачів вищої освіти до заходів з питань академічної доброчесності, що відбуваються в Університеті;
- під час виконання покладених на них обов'язків дотримуватися принципів доброчесності та етики.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- активно долучатися до перегляду та осмислення матеріалів з ресурсів Університету та у соціальних мережах з питань етики та академічної доброчесності;
- надавати пропозиції щодо вдосконалення форм і змісту такої комунікації.

Роль Студентської ради Університету

- підтримувати та розвивати ініціативи щодо неформальної популяризації академічної доброчесності серед працівників та здобувачів вищої освіти Університету;
- проводити інформаційні компанії для нових здобувачів вищої освіти, які ще не ознайомлені з принципами академічної доброчесності;
- створити партнерства з аналогічними органами студентського самоврядування в інших закладах вищої освіти для обміну досвідом та успішними практиками;
- надавати пропозиції щодо вдосконалення форм і змісту такої комунікації.

Очікувані результати: розширення форматів комунікаційної роботи в Університеті дасть змогу розширити коло аудиторії, зацікавленої в отриманні інформації з питань академічної доброчесності. Підвищення репутації Університету через демонстрацію реальних результатів роботи з посилення доброчесності.

2. Проведення планового навчання працівників та здобувачів вищої освіти Університету з питань академічної доброчесності

Планові навчальні заходи з питань етики та доброчесності є одним із найбільш ефективних заходів формування обізнаності з цих питань. Під час таких навчань можливо визначити загальне розуміння принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, а також оцінити навчальні потреби відповідної цільової аудиторії.

Роль ректора Університету

- запровадити систематичне навчання працівників та здобувачів вищої освіти з проблем, які будуть сформульовані в результаті визначення потреб;
- запропонувати систему мотивації участі в таких тренінгах;

- сприяти запрошенню, за необхідності, зовнішніх фахівців для проведення тренінгів.

Роль працівників Університету

- свідомо та відповідально брати участь у тренінгах щодо практичної реалізації принципів академічної доброчесності та визначати проблемні питання для розгляду на наступних заходах з питань академічної доброчесності;
- залучати здобувачів вищої освіти до заходів з питань академічної доброчесності, що відбуваються в Університеті;
- запроваджувати набуті навички у наукову та викладацьку діяльність.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- активно долучатися до навчальних та тренінгових заходів, що відбуваються в Університеті;
- поширювати отримані знання, усталені ціннісні орієнтири у навчальну діяльність;
- надавати пропозиції щодо тематики і проблемних питань навчальних заходів (тренінгів), а також щодо вдосконалення форм і змісту такої комунікації.

Очікувані результати: регулярне навчання працівників та здобувачів вищої освіти Університету надасть змогу об'єднати учасників освітнього процесу навколо спільної мети – виховання культури академічної доброчесності в освітньому середовищі, а це, у свою чергу стимулюватиме працівників та здобувачів вищої освіти до опанування новими знаннями і навичками.

3. Залучення експертів у сфері академічної доброчесності, вивчення та запозичення зарубіжного досвіду із забезпечення академічної доброчесності

Для демонстрування культури доброчесності у освітньому середовищі Університету важливо демонструвати позитивний досвід інших закладів вищої освіти, які запровадили вдалі практики у свою роботу. Для цього, у межах співпраці, можуть бути запрошені зовнішні експерти у сфері академічної доброчесності. Прикладом такої співпраці можуть бути лекції роботодавців та експертів з тематики переваг чесного навчання, а також використання документів та практик Європейської Комісії та Ради Європи з питань забезпечення академічної доброчесності.

Роль ректора Університету

- уможливити організаційну та фінансову підтримку залучення експертів у сфері академічної доброчесності;
- сприяти моніторингу експертного поля з метою відбору та залучення справді фахових експертів;
- розробити механізми довгострокової співпраці з експертами, включно з меморандумами, угодами про партнерство, цивільно-правовими угодами тощо;
- розробити заходи стимулюючого характеру для працівників Університету, які б мотивували їх розширювати свою експертну діяльність у сфері академічної доброчесності.

Роль працівників Університету

- брати участь у комунікаціях з експертами, долучатися до заходів, які вони проводять;
- підвищувати власну експертність у питаннях академічної доброчесності;
- підтримувати експертну діяльність через організацію внутрішніх обговорень після лекцій чи тренінгів;
- залучати здобувачів вищої освіти до участі у комунікаціях з експертами.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- активно долучатися до подій за участю експертів у сфері академічної доброчесності;
- давати систематичний зворотній зв'язок щодо змістовної сторони заходів, що проводяться експертами.

Очікувані результати: розширення співпраці надасть змогу сформувати широке коло партнерських відносин з експертами у сфері академічної доброчесності через засвоєння кращих практик, ознайомлення з ними учасників освітнього процесу та впровадження власних практик формування культури академічної доброчесності в Університеті.

4. Вимірювання результатів засвоєння принципів та правил академічної доброчесності в освітньому процесі

Періодичне вимірювання результатів засвоєних принципів і правил доброчесності дає змогу визначити на скільки обрані методи та інструменти є дієвими та, як їх розуміють учасники освітнього процесу. Задля цього в Університеті у силабусах до кожного освітнього компонента визначені результати навчання та спеціальні компетентності, що містять вимоги із дотримання академічної доброчесності в межах визначених форм контролю.

Роль ректора Університету

- організувати роботу щодо вимірювання результатів засвоєння принципів і правил академічної доброчесності, на кожному факультеті визначити відповідальну особу;
- створити комісію з академічної доброчесності;
- здійснювати контроль за цим напрямком роботи;
- здійснювати моніторинг рівня формування компетентностей з питань академічної доброчесності та звітування щодо вимірювання результатів засвоєння і дотримання академічної доброчесності в Університеті.

Роль працівників Університету

- здійснювати аналіз змісту освітніх компонентів, які ними викладаються, з метою віднаходження можливостей вимірювання результатів засвоєння принципів та правил дотримання академічної доброчесності;
- розробити інтерактивні завдання (кейси, проекти, симуляції) спрямовані на практичне засвоєння принципів доброчесності, в тому числі й академічної;
- долучатися до обговорення узагальнених показників таких вимірювань із подальшим їх застосуванням у покращенні змісту освітніх компонентів.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- свідомо та організовано брати участь у систематичних вимірюваннях результатів засвоєння і дотримання академічної доброчесності в Університеті;
- долучатися до обговорення узагальнених показників таких вимірювань.

Очікувані результати: регулярне оцінювання надасть релевантну інформацію щодо засвоєння здобувачами вищої освіти знань і навичок у сфері академічної доброчесності та удосконалення заходів з формування культури доброчесності.

5. Беззаперечне дотримання правил щодо культури академічної доброчесності

Наявні правила та політики з питань дотримання доброчесності та антикорупції надаватимуть результати лише у разі їх неухильного дотримання всіма учасниками освітнього процесу. Саме тому важливою складовою діяльності є забезпечення контролю за дотримання прийнятих правил та належне реагування на їх порушення.

Роль ректора Університету

- сприяти виробленню та застосуванню чітких та прозорих вимог до нормативної документації та ціннісних умов в Університеті;
- ухвалювати рішення щодо застосування дисциплінарних заходів до працівників та здобувачів вищої освіти, які порушують вимоги академічної доброчесності;
- надавати особистий приклад дотримання правил академічної доброчесності.

Роль працівників Університету

- неухильно дотримуватися правил і норм академічної доброчесності, викладених у Положенні про академічну доброчесність в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та Кодексі академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, а також в інших локальних актах;
- брати участь у формуванні середовища нульової толерантності до порушення правил і норм академічної доброчесності, підтримуючи їх виконання здобувачами вищої освіти та у структурних підрозділах Університету;
- долучатися до обговорення проблем відповідного спрямування та формування в Університеті культури академічної доброчесності.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- неухильно дотримуватися правил і норм академічної доброчесності викладених у Положенні про академічну доброчесність в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та Кодексі академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, а також в інших локальних актах;

- брати участь у формуванні середовища нульової толерантності до порушення правил і норм академічної доброчесності;
- долучатися до обговорення проблем відповідного спрямування та формування в Університеті культури академічної доброчесності.

Очікувані результати: системне реагування на порушення правил і норм академічної доброчесності сприятиме встановленню чітких правил і принципів академічної доброчесності в університетській спільноті, що сприятиме змінам у світогляді щодо відповідальності за їх порушення.

Розділ 6. Партнерство закладів вищої освіти

1. Регламентація процесів залучення і управління благодійними коштами

Активне залучення благодійної допомоги є важливим фактором спрямованим на підтримку діяльності Університету та вирішення нагальних потреб в умовах обмеженого державного фінансування. За рахунок благодійної допомоги, зокрема в умовах воєнного стану, Університет має можливість вирішувати соціальні та гуманітарні питання, отримувати товарно-матеріальні цінності, роботи і послуги.

Для уникнення будь-яких зловживань в цьому процесі варто чітко регламентувати усі його процеси.

Роль ректора Університету

- визначити порядок отримання та використання благодійної допомоги в Університеті;
- утриматися від упередженого розподілу та використання благодійної допомоги.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- здійснювати супровід процесів прийняття та розподілу благодійної допомоги: брати участь у розробці локальних актів із цих питань; надавати методичну та/або роз'яснювальну підтримку з питань дотримання антикорупційного законодавства у процесі розробки таких документів; здійснювати контроль за дотриманням антикорупційного законодавства, зокрема уникнення конфлікту інтересів;
- здійснювати моніторинг процесу використання благодійної допомоги, що надходить до Університету;
- перевіряти наявність корупційних ризиків під час розподілу та використання благодійної допомоги;
- погоджувати (візувати) документи щодо прийняття та розподілу благодійної допомоги;
- здійснювати контроль за використанням благодійної допомоги шляхом запиту відповідних документів, звітів про використання благодійної допомоги, перевірки надходження благодійної допомоги до відповідних структурних підрозділів Університету.

Роль працівників Університету

- брати участь у роботі комісії, яка визначатиме напрями використання благодійної допомоги з урахуванням думки усіх зацікавлених сторін;
- повідомляти про можливий конфлікт інтересів, пов'язаний із розподілом та використанням благодійної допомоги;
- використовувати отриману благодійну допомогу за її призначенням.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- делегувати представників студентства до складу комісії, яка визначатиме напрями використання благодійної допомоги з урахуванням думки усіх зацікавлених сторін;
- визначати порядок голосування серед здобувачів щодо визначення напрямів використання отриманої благодійної допомоги.

Очікувані результати: розподіл і використання, яка надходить до Університету здійснюється на принципах прозорості, відкритості та підзвітності.

2. Регламентація процесів взаємодії з бізнесом

Залучення приватних структур та бізнесу до різноманітних процесів в освітньому секторі є поширеним явищем. Це відкриває додаткові можливості фінансування освітньої та наукової діяльності, залучення меценатів до відновлення або покращення матеріально-технічної бази Університету, підписання меморандумів про майбутнє працевлаштування випускників тощо. Така співпраця бізнесу та Університету може бути джерелом корупційного або іншого неправомірного впливу з боку бізнесу.

Роль ректора Університету

- створити та імплементувати положення про партнерство Університету з бізнесом;
- створити та налагодити різноманітні форми партнерства з бізнесом, які були б засновані на принципах відкритості, незалежності, взаємоповаги і взаємодовіри, доброчесності та етики;
- сприяти залученню всіх зацікавлених сторін як з боку університетської спільноти, так і з боку бізнесу у розробці, плануванні та реалізації таких партнерств;
- налагодити інформування всіх зацікавлених сторін про наявні та потенціальні партнерства Університету.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- здійснювати супровід процесів взаємодії Університету та бізнесу шляхом: участі у розробці відповідних документів; надання методичної та/або роз'яснювальної підтримки з питань антикорупційного законодавства; контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, зокрема уникненню конфлікту інтересів і виникнення корупційних ризиків як у процесі розробки відповідних документів, так і під час взаємодії Університету з бізнесом;
- здійснювати моніторинг реалізації партнерства з бізнесом шляхом перевірки дотримання антикорупційного законодавства, положень щодо

конфлікту інтересів учасниками освітнього процесу при виконанні дослідницького проекту;

- проводити роз'яснювальну роботу серед учасників освітнього процесу щодо важливості дотримання етичних стандартів при взаємодії з бізнесом;
- у разі виявлення порушень, доповідати про це ректору Університету та /або спеціалізованим органам, в залежності від виду правопорушення.

Роль працівників Університету

- неухильно дотримуватися етичних стандартів при взаємодії з бізнесом;
- брати активну участь у розробці плануванні та реалізації партнерства з бізнесом;
- у разі виявлення порушень, доповідати про це ректору Університету або фахівці з запобігання корупції та /або спеціалізованим органам, в залежності від виду правопорушення.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- брати активну участь у розробці плануванні та реалізації партнерства з бізнесом аби забезпечити врахування думки студентського середовища;
- у разі виявлення порушень, доповідати про це ректору Університету або фахівці з запобігання корупції.

Очікувані результати: взаємодія Університету та бізнесу будується на принципах академічної доброчесності та етики, відкритості, незалежності, взаємоповаги та взаємодовіри, що забезпечує баланс між диверсифікацією фінансових надходжень на дослідницькі проекти та незалежністю Університету.

3. Регламентація процесів залучення і управління грантовими коштами

Також важливим напрямком діяльності Університету є пошук національних та міжнародних грантових програм. Ці грантові програми надають великих можливості для розвитку освітнього та наукового потенціалів Університету. Однак, іноді процес реалізації грантів може бути пов'язаний з низкою корупційних ризиків, таких як бюрократичні складнощі та непрозорі непрямі витрати. Тому необхідним є активне включення адміністрації Університету у процеси регламентації та контролю за залученням і використанням грантів. Також важливою є необхідність впорядкування процесів залучення та використання грантових коштів .

Роль ректора Університету

- створити та імплементувати внутрішні положення про порядок залучення та реалізації грантових проектів в Університеті;
- встановити додаткові важелі контролю за виконанням грантових проектів, зокрема залучення фахівця з антикорупційної діяльності до контролю за витратами проекту;
- сприяти виконанню грантових проектів на засадах автономності та незалежності.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- здійснювати супровід процесу використання коштів при реалізації грантових проектів шляхом: участі у процесі розробці відповідних документів (положень, які регламентують процес реалізації грантових проектів тощо); надання методичної та/або роз'яснювальної підтримки з питань антикорупційного законодавства; контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, зокрема уникненню конфлікту інтересів і виникнення корупційних ризиків як у процесі розробки відповідних документів, так і під час виконання грантових проектів; перевірки та погодження (візування) угод з виконавцями проекту, договорів з контрагентами, змістовних та фінансових звітів за проектами;

- проводити роз'яснювальну роботу серед учасників освітнього процесу – виконавців проекту щодо важливості дотримання етичних стандартів та антикорупційних норм при виконанні проекту;

- у разі виявлення порушень, доповідати про це ректору Університету та /або спеціалізованим органам, в залежності від виду правопорушення.

Роль працівників Університету

- неухильно дотримуватися антикорупційних норм і стандартів при виконанні грантових проєктів, а також норм етики та доброчесності;

- у разі виявлення порушень, доповідати про це ректору Університету або фахівці з запобігання корупції та /або спеціалізованим органам, в залежності від виду правопорушення.

Роль здобувачів вищої освіти Університету

- брати активну участь у розробці плануванні та реалізації положень про порядок залучення та реалізації грантових програм (проектів) в Університеті аби забезпечити врахування думки студентського середовища;

- у разі виявлення порушень, доповідати про це ректору Університету або фахівці з запобігання корупції.

Очікувані результати: реалізація грантового проекту здійснюється на підставі відповідного розпорядження (наказу), що візується керівниками усіх зацікавлених структурних підрозділів, засвідчуючи їх залученість та підтримку у реалізації грантового проекту.

4. Створення структурного підрозділу, який би займався виключно фінансовим адмініструванням грантових проєктів (грантовий офіс)

Фінансове планування грантового проекту, використання коштів грантового проекту (бухгалтерські витрати), планування та проведення закупівель за проектом, фінансове звітування в рамках грантового проекту, це коло доволі складних питань, які повинні бути вирішено для вдалого залучення та виконання проекту.

Створення спеціального підрозділу, що буде опікуватися переліченими питаннями дасть змогу розвантажити структурні підрозділи, які реалізують грантові проекти.

Роль ректора Університету

- створити в Університеті підрозділ, який відповідатиме за планування і супровід грантових проєктів (грантовий офіс) та розробити положення про цей підрозділ;
- залучати до діяльності новоствореного підрозділу найбільш активних та ініціативних працівників Університету фінансово-адміністративного напрямку;
- сприяти налагодженню співпраці між навчальними і науковими підрозділами та грантовим офісом задля спільного планування і реалізації грантових проєктів.

Роль фахівця з антикорупційної діяльності

- брати участь у процесі створення грантового офісу, зокрема у розробці положення про нього, а також наданні методичної та/або роз'яснювальної підтримки з питань антикорупційного законодавства; перевіряти наявність корупційних ризиків або конфлікту інтересів; візувати (погоджувати) проекти положення та штатного розпису новоствореного підрозділу;
- здійснювати супровід використання коштів при реалізації грантових проєктів шляхом перевірки на наявність корупційних ризиків та погодження (візування) проєктів фінансових документів за проєктом;
- запитувати та перевіряти адміністративно-фінансові документи за грантовим проєктом;
- проводити роз'яснювальну роботу з працівниками грантового офісу, стосовно ризиків, які можуть виникати під час реалізації грантових проєктів;
- у разі виявлення порушень, доповідати про це ректору Університету та /або спеціалізованим органам, в залежності від виду правопорушення.

Очікувані результати: діяльність такого підрозділу сприятиме спрощенню процесу управління та використання коштів грантового проєкту, що у свою чергу, полегшить виконання самого проєкту та зменшить ймовірність виникнення корупційного ризику.

Стратегічні результати

Стратегічний результат 1: в Університеті сформовано корпоративну культуру, що базується на принципах прозорості та доброчесності.

Визначення місії, візії, та цінностей Університету, серед яких доброчесність є однією із ключових, сприятиме формуванню корпоративної культури, що допоможе залученню кращих науково-педагогічних працівників та формуватиме спільноту студентства, що розділятиме ці цінності.

Стратегічний результат 2: розвинено систему доброчесності в університетському середовищі.

В Університеті сформовано стійку систему запобігання корупції і іншим проявам недоброчесної поведінки, яка є прозорою і зрозумілою кожному учаснику освітнього процесу та постійно вдосконалюється, реагуючи на виклики, що виникають. Кожен учасник освітнього процесу керується принципами доброчесності як ключовою цінністю при прийнятті рішень.

Стратегічний результат 3: підвищено довіру до системи вищої освіти як в Університеті, так і в Україні.

Прозора і зрозуміла система оцінювання та сформована загальна культура доброчесності в академічному середовищі сприятиме підвищенню довіри до системи вищої освіти та її привабливості для абітурієнтів і студентів. Це також підвищить довіру до навчальних результатів випускників Університету серед роботодавців. У довгостроковій перспективі це сприятиме зменшенню відтоку молоді до закордонних закладів вищої освіти, а також сприятиме підвищенню рейтингу Університету.

Стратегічний результат 4: в Університеті сформовано нульову толерантність до корупції та будь-яких проявів недоброчесної поведінки серед молоді.

Завдяки формуванню у здобувачів вищої освіти власних цінностей у студентському середовищі, де переважають доброчесні стратегії поведінки, не толерується корупція, а доброчесність вважається стандартом поведінки. У довгостроковій перспективі це сприятиме формуванню суспільства, яке нетерпиме до будь-яких проявів корупції й недоброчесності.

Стратегічний результат 5: Університет є надійним партнером для міжнародної технічної допомоги, світових освітніх та наукових інституцій та бізнесу.

Запровадження прозорих та зрозумілих процедур функціонування Університету, сприятиме формуванню його репутації як надійного контрагента, грантера та партнера, що у свою чергу сприятиме поліпшенню процедур залучення додаткового фінансування Університету та його співпраці з потенційними роботодавцями.

Провідний фахівець з питань запобігання корупції
Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького

Ірина БЕСЕДИНА